

Třetí vlna kotlíkových dotací

Výzva občanům Raškovic, kteří vytápějí svůj dům kotlem na pevná paliva

Před 7 lety v roce 2012 vešel v platnost nový zákon o ochraně životního prostředí. Část tohoto zákona se týká náhrady i malých starých kotlů na pevná paliva za nové, které nebudou svými exhalacemi tolik znečišťovat životní prostředí.

Ochrana čistého ovzduší se týká nás všech. Nahradit ale starý kotel za nový není jednoduchá a levná záležitost, proto je ve znění zákona ponechána dlouhá lhůta pro instalaci nového zdroje tepla.

Nové zdroje v domácnostech včetně ekologických kotlů jsou podporovány nabídkou finanční pomoci tzv. kotlíkovou dotací. Naplnění tohoto důležitého a potřebného zákona se musí uskutečnit do 1. září 2022 viz citace ze zákona:

„Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, je povinen provozovat zdroj v souladu s požadavky uvedenými v § 17 odst. 1 písm. g) nejpozději do 10 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.“

Státní správa postupně zesiluje tlak na vyřazení malých starých spalovacích zdrojů na pevná paliva z provozu a od roku 2015 začala formou kotlíkových dotací poskytovat možnost získání

státní podpory na nový ekologický zdroj. Ne všude je ale možné z technických či ekonomických důvodů za starý kotel nainstalovat tepelné čerpadlo nebo kondenzační plynový kotel, na které se také vztahují kotlíkové dotace. Zaměříme se tedy na kotlíkové dotace výměn starých kotlů na tuhá paliva za nové kotle na pevná paliva emisní třídy 4 a 5 podporovaných dotačním programem.

V první vlně kotlíkových dotací 2015-2017 bylo možné podporovat instalaci všech nových kotlů na tuhá paliva i čistě uhelných kotlů splňujících technické podmínky.

V druhé vlně 2017-2019 bylo možné podporovat již jen kotle na biomasu a automatické kombinované kotle na pevná paliva, tj. spalování uhlí i biomasy. Biomasou pro vytápění domácností se rozumí kusové vysušené dřevo, dřevní pelety a dřevní brikety.

Ve třetí vlně 2019-2021 je možné vyměnit starý kotel už jen za certifikovaný kotel na biomasu buď automatický nebo s ručním přikládáním, jehož povinnou součástí je instalace akumulární nádoby.

Doprovodná vyhláška k zákonu o ochraně ovzduší dále stanovila povinnost i všech provozovatelů malých zdrojů (domácností) s napojenou soustavou teplovodního vytápění (10-300 kW) nechat si do konce roku 2016 odborně způsobilou osobou vystavit „Doklad o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva“. Tato kontrola musí být prováděna jednou za 3 roky. Zatím je potřeba předložit doklad o kontrole hlavně k žádosti o kotlíkovou dotaci, ale Ministerstvo životního prostředí chystá k 1.1.2020 zřídit databázi odborně způsobilých osob ke kontrolám domovních kotlů a tito kontrolaři budou muset od začátku roku 2020 povinně nahlašovat výsledky kontrol ministerstvu. Kontrolní orgány ministerstva budou moci provozovatelům malých kotlů za nesplnění povinnosti kontroly uložit pokutu.

K růstu tlaku státní správy na majitele malých domovních spalovacích zdrojů přispěla i další vyhláška z roku 2015 navazující na zákon o požární ochraně, která stanovila povinnost majitelům kotlů kromě samotných kotlů nechat si pravidelně odborně zkontrolovat také spalínové cesty z kotle (komíny). Znamená to, že kromě čištění komínů, které si může vlastník provádět sám, musí jednou ročně pozvat kominíka ke kontrole a mít od této kontroly doklad.

Vraťme se však k neekologickým teplovodním malým kotlům na tuhá paliva, pro které platí zákaz jejich provozování od 1. září 2022. Týká se to kotlů emisních tříd 1 a 2, popřípadě kotlů, u kterých nelze určit jejich třídu (např. samovýroba). **Povinná výměna se netýká domovních zdrojů tepla, které jsou navrženy pro vytápění místa instalace. Tím jsou míněny všechny typy lokálních topidel – sporáky, kamna, krby, krbová kamna – a to i v případě, že mají teplovodní vložku do 10 kW a jsou napojeny na ústřední topení.** Pokud vlastník nevyhovujícího kotle s napojeným ústředním vytápěním domu bude provozovat takový zdroj i po 1.9.2022, vystavuje se nebezpečí uložení pokuty a zákazu provozu takového kotle.

Ovšem před návštěvou specialisty si může majitel udělat poměrně jasný názor, jak na tom jeho kotel je z pohledu povinné výměny. **Pokud vlastníte teplovodní kotel na ruční přikládání paliva (jedno zda uhlí nebo dřeva) bez ventilátoru a elektronické regulace, který**

byl vyroben před rokem 2008, lze s velkou pravděpodobností říci, že se jedná o nevyhovující zdroj z pohledu zákona a výměna Vás nemine.

Ministerstvo životního prostředí prostřednictvím Moravskoslezského kraje nyní spouští třetí a zároveň finální vlnu kotlíkových dotací. Kraj podpoří ve třetí vlně cca 5 000 žadatelů, ty které nepodpoří, budou zařazeni do tzv. zásobníku (ten bude vyřizován v roce 2021). Domácnosti, které stále ještě topí v kotlích na tuhá paliva první a druhé emisní třídy by neměly s výměnou otálet. Výhodnější podmínky pro jejich výměnu už nebudou. Na pořízení nového zdroje topení (tepelného čerpadla, plynového kondenzačního kotle nebo kotle pouze na biomasu automatického nebo s ručním přikládáním) je možné získat dotaci až 135 000 Kč. Mezi výdaje lze zahrnout nejen náklady na pořízení zdroje a jeho instalaci, ale také náklady na novou otopnou soustavu v objektu či její rekonstrukci včetně regulace a úpravy spalinových cest. Vyhlášení výzvy bylo stanoveno na 10.dubna 2019 a zahájení příjmu žádostí o dotaci na 13.května 2019 od 10,00 hodin. Na krajském úřadě je zřízena kotlíková kancelář, kde mohou pomoci všem zájemcům s vyplňováním žádostí, popřípadě s dotazy. Více ke kotlíkové dotaci se dovíte na adrese webu : <https://lokalni-topenistě.msk.cz> , na e-mailu : kotliky@msk.cz nebo na tel. čísle 595 622 355 v úředních hodinách. **Prosíme, využijte třetí a poslední vlnu kotlíkových dotací.**

Zároveň s 3.vlnou kotlíkových dotací lze v Moravskoslezském kraji využít program bezúročných půjček na výměnu neekologických kotlů. Pokud domácnost nemá prostředky na předfinancování nového kotle, může využít kotlíkové půjčky od obce. Výše půjčky může být až 200 tis.Kč za pořízení tepelného čerpadla nebo kotle na biomasu a 150 tis.Kč za plynový kondenzační kotel. Pokud bude mít **občan Raškovic** (kotlíková dotace se netýká chat v obci) zájem o kotlíkovou půjčku od obce a bude mít přiřazeno pořadové číslo na kotlíkovou dotaci, **nahlásí svůj zájem na sekretariátu starosty z důvodu průzkumu zájmu občanů o půjčku obce.** Případné další informace o půjčce vám sdělí starosta obce Raškovice p.Jiří Blahuta, tel.: 602 596 713.

Důrazně apelujeme na spoluobčany, aby náhradu neekologických kotlů nenechávali na poslední měsíce před zářím 2022. V České republice je stále v provozu asi 300 tisíc starých kotlů na pevná paliva, které mají být od 1.9.2022 vyřazeny z provozu a kapacita kvalitních oprávněných firem k instalaci nových zdrojů tepla bude určitě v tomto období naplněna.

Ing. Jan Muroň
komise životního prostředí a výstavby